

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úvaha nad vývojem právní regulace tabákové reklamy v zemích Evropské Unie

Předpisy a zvyklosti zemí Evropské Unie pronikají a snad budou i nadále pronikat do našeho života a bylo by naivní si myslet, že na mnoho věcí již EU nepřišla před námi. Vývoj v České republice v oblasti tabákové reklamy by tak bylo možné snadno zdůvodnit nezkušeností našich legislativců, kdyby se ale víceméně totéž neodehrávalo na úrovni Evropské Unie.

Předpisy a zvyklosti zemí Evropské Unie pronikají a snad budou i nadále pronikat do našeho života a bylo by naivní si myslet, že na mnoho věcí již EU nepřišla před námi. Vývoj v České republice v oblasti tabákové reklamy by tak bylo možné snadno zdůvodnit nezkušeností našich legislativců, kdyby se ale víceméně totéž neodehrávalo na úrovni Evropské Unie.

V Evropské Unii nebyl vývoj až tak hektický, avšak v podstatě velmi podobný. Do roku 1998 neexistoval žádný harmonizující předpis, ale tabáková reklama byla upravena v každé zemi odlišně. Teprve v roce 1998 schválil Evropský parlament a Komise direktivu číslo 98/43/EC z 6. července 1998 o „sblížení zákonů, předpisů a administrativních ustanovení členských států souvisejících s reklamou a sponzorováním tabákových výrobků“. Tato direktiva byla velmi zákazová a její obsah byl prakticky totožný s tím, co výše označuji druhou novelou. Posudte sami: novela říkala, že všechny formy reklamy a sponzorování (tabákových výrobků) jsou ve Společenství zakázány, s tím, že členské státy zajistí, aby žádný tabákový výrobek nenesl značkový název, ochrannou značku, emblém nebo jiný výrazný znak jakéhokoli jiného výrobku nebo služby, pokud se tento tabákový výrobek již pod tímto značkovým názvem, ochrannou značkou, emblémem nebo jiným výrazným znakem neprodával před účinností nařízení. A výjimky, stejně jako „druhá novela“ připouští direktiva jen pro:

- sdělení určená výhradně pro profesionály v obchodě s tabákem,
- prezentaci tabákových výrobků nabízených k prodeji a označení jejich cen v prodejních místech s tabákem,
- reklamu zaměřenou na kupující v zařízeních specializujících se na prodej tabákových výrobků a na jejich čelních fasádách nebo v případě zařízení prodávajících celou řadu zboží nebo služeb, na místech vyhrazených pro prodej tabákových výrobků (a - pro zajímavost - na prodejní místa, která v Řecku podléhají zvláštnímu systému, podle kterého se udělují oprávnění ze sociálních důvodů),
- prodej publikací obsahujících reklamu na tabákové výrobky, které se vydávají a tisknou ve třetích zemích, pokud tyto publikace nejsou v zásadě určeny pro trh Společenství.

Tato „tabáková“ direktiva byla na základě žalob čtyř německých výrobců a německé vlády Evropským soudním dvorem v Lucembursku prohlášena za nulitní, tedy zrušena ex tunc. Důvodem ovšem nebyla skutečnost, že by direktiva omezovala reklamu více než je správné, ale skutečnost vlastně formální: totiž že direktiva byla vydána jako „úřední předpis odstraňující bariéry obchodu“, zatímco měla být vydána v režimu předpisů o zdravotní ochraně. Zrušující rozsudek doslova konstatoval, že „zákonodárny sbor Společenství neměl pravomoc směrnicí přijmout na základě ustanovení týkajících se zřízení vnitřního trhu, svobody zřizování a svobody poskytování služeb.“ Jak sám rozsudek uvádí, soud uvážil, že „všeobecný zákaz četných druhů reklamy tabákových výrobků (na plakátech, slunečnicích, popelnících a jiných předmětech používaných v hotelích, a v reklamních spotech v kině) v žádném případě nepomáhalo usnadňovat obchodování s příslušnými výrobky“ - ale znovu je třeba říci, že soud by postupoval stejně, pokud by se jednalo o reklamu kompotů a že tedy nelze tento rozsudek používat jako argument proti zákazu tabákové reklamy.

V současné době tedy opět neexistuje v zemích Evropské Unie žádný harmonizující předpis, ale tabáková reklama je upravena v každé zemi odlišně.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)